

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Avrupa-Amerika İlişkileri ve Trump Yönetimi!

Haber:

NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, AB ülkelerinin NATO dışında bir savunma sistemi kurmak istemeleri halinde GSYH'lerinin %10'una kadarını askeri ihtiyaçlar için harcamak zorunda kalacaklarını söyledi. Rutte şöyle dedi: "NATO gibi bir şeye sahip olmak harika olurdu ama bundan sonra GSYH'nin %2'si meselesini unutalım. İşte o zaman savunma harcamalarını %8-10'a çıkarmamız gerekecek." (El-Vakai Haber)

... Musk ayrıca İngiltere Başbakanına da saldırarak görevden ayrılması çağrısında bulundu; bununla da kalmayarak Almanları, ülkeyi kurtarabilecek tek parti olduğunu iddia ederek pek çok Almanın aşırı sağcı bir parti olarak gördüğü Almanya için Alternatif" (AfD) seçmeye çağırıldı. Geçtiğimiz Aralık ayında da Almanya Şansölyesini aptal olarak nitelendirdi ve bununla da kalmayıp kendisini Nazileri desteklemekle suçlayan İspanya da dahil olmak üzere diğer Avrupa ülkelerinin siyasi işlerine müdahale etti. Kanada da eleştirilerinden kurtulamadı ve istifa eden Başbakan Justin Trudeau'yu kızım olarak nitelendirdi.

Trump'ın hükümetin ve bakanlıkların verimliliğini etkinleştirmek, israfı ve gereksiz istihdamları durdurmak amacıyla yeni bir bakanlık için Musk'ı seçtiği biliniyor.

Trump NATO üyelerinden GSYH'lerinin %5'ini savunmaya ayırmalarını talep etti. (CNBC).

Trump, Salı günü düzenlediği basın toplantısında mevcut hedefin iki katından fazla olan bu rakamı ortaya atarak şunları söyledi: "Bence NATO %5 almalı. Hepsi bunu karşılayabilir ama ilk döneminde talep ettiği gibi %2 değil, %5 almalıdır. Avrupa ekonomisinin zayıflığı, Ukrayna'daki savaş, Birlik ile gümrük vergisi tehdidi, gaz ve üretim girdilerinin yüksek maliyeti göz önüne alındığında bu rakam oldukça büyük olarak değerlendiriliyor. Dolayısıyla bazı Avrupa liderleri, bu oranı reddetme yönünde oldu; zira Alman (Sosyal Demokrat Parti) SPD üyesi Ralf Stegner Facebook'ta Trump'ın yorumlarının "gerçekten hayal ürünü ve çılgınca" olduğunu yazdı." Ve şöyle ekledi: "Gerçek dünyadaki sorunları çözmek için kaynakların nereden gelmesi gerekiyor?"

İtalya Savunma Bakanı Guido Crosetto, Trump'ın önerisine ilişkin şu ifadeleri kullandı: "Beş olacağını sanmıyorum ki bu imkansızdır."

Amerika'nın Avrupa'daki nüfuzu ve bazı ülkelerin Rusya'ya yakınlığı nedeniyle bazı ülkeler bu oranı çok büyük görmüyor; zira Polonya Savunma Bakanı Financial Times'a yaptığı açıklamada, Polonya'nın, "Başkan Trump'ın ortaya koyduğu bu meydan okuma ile Avrupa'daki uygulaması arasında transatlantik bir bağlantı olabileceğini söyledi."

Trump'ın yorumlarına yanıt olarak Estonya Başbakanı Kristen Michel Politico'ya yaptığı açıklamada, bunun "Estonya'nın yıllardır savunduğu bir mesaj" olduğunu söyledi. Ve şöyle ekledi: "Bu, Putin'e NATO'nun sınırlarını sınamaya cesaret etmemesi gerektiğine ve bizim buna hazır olduğumuza dair açık bir işarettir."

Yorum:

Avrupa kendi içinde büyük bir bölünmüşlük içinde ve tek bir referansı bile yok, dahası iç ve dış zorlukların büyüklüğü ve Trump'ın tehditleri karşısında aşağılanmış ülkeler de var; bir zamanlar dünyayı yöneten ve kontrol eden, ancak Rus öcüsünün ve Amerikan pazarına duyulan ihtiyacın altında aşağılanan bir kıta için mesele çok ciddidir.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırma Enstitüsü'nün Askeri Harcamalar ve Silah Üretimi Programı Kıdemli Araştırmacı ve Program Yöneticisi Nan Tian, "GSYH'nin %5'i gibi bir seviye, aynı ülkelerin Soğuk Savaş'ın zirvesinde harcadıklarından daha yüksek olacaktır" dedi.

Özetle, Trump'ın açıklamaları ve tutumları sürekli olarak Avrupa'yı tehdit etmekte ve Amerika'nın çıkarlarını gerçekleştirmeye sevk etmektedir; bunların başında da Avrupa'nın buna boyun eğmesi ve dış arzuları olmadan bu pelerin altına girmesi ve ortak bir Avrupa savunması fikrini ortadan kaldırması gelmektedir.

Aynı şekilde Avrupa ülkelerinin Amerika'ya boyun eğmesi ve ilişkilerin eski gerçekliğe değil, günümüz gerçekliğine göre yeniden formüle edilmesi, onun tarihi ve nüfuzuna değil, kapasitesinin büyüklüğüne ve aynı şekilde Amerika'nın tüm Avrupa üzerindeki nüfuz yelpazesıyla orantılıdır.

Amerika'nın bu hedefleri Avrupa'yı, tüm Avrupa ülkelerini değil, aksine özellikle Fransa'nın hayali olan bazılarını kapsayacak şekilde ters yöne itebilir ya da Avrupa, Amerika'nın tartışmasız kararına esir düşerek Avrupa'nın geleceğini Amerikan nükleer şemsiyesi altında karartabilir.

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Abdulkhakim Abdullah**